

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **J.M.**, bytom H., právne zastúpeného JUDr. M., advokátom v R., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KM-88/PK-2006 zo dňa 21.8.2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 412/2006-32 zo dňa 7.11.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 412/2006-32 zo dňa 7.11.2008 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia č. p. KM-88/PK-2006 zo dňa 21.8.2006, ktorým žalovaný zamietol rozklad a potvrdil personálny rozkaz Ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len minister vnútra) č. 148 zo dňa 16.5.2006 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru z dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej

službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len zákon č. 73/1998 Z. z.).

Krajský súd dospel k záveru, že postup a rozhodnutie žalovaného boli v súlade so zákonom a preto žalobu žalobcu zamietol. Podľa názoru krajského súdu sa žalobca svojim konaním spočívajúcim v tom, že po dopravnej kolízii sa ako vodič motorového vozidla odmietol na výzvu policajtov podrobiť dychovej skúške a vyšetreniu na obsah alkoholu v krvi, dopustil priestupku. Krajský súd konštatoval, že okolnosti svedčiace o zapríčinení dopravnej nehody žalobcom, vyplývajú z vykonaného dokazovania a dodatočná zmena v popise udalosti žalobcom zo dňa 24.4.2006 sa nejavila ako vierohodná, rovnako ako potvrdenie novej verzie priateľom žalobcu M. a výpoveď žalobcovej manželky, ktoré boli podľa názoru krajského súdu účelové v snahe pomôcť blízkej osobe. Krajský súd dôvodil, že bolo povinnosťou žalobcu podrobiť sa dychovej skúške alebo vyšetreniu na prítomnosť alkoholu v krvi nielen v zmysle zákona a rozkazov rezortného ministra, ale aj z morálneho hľadiska osoby v štátnej službe príslušníka PZ. Argumentoval, že morálny aspekt náležitostí správania sa policajta nielen v službe alebo aj mimo nej je obsahom služobnej prísahy, ktorá bola z tohto dôvodu žalobcom porušená. Odmietnutie podrobenia sa dychovej skúške v danom prípade podľa krajského súdu spochybňuje bezúhonnosť a morálnosť žalobcu ako verejnej osoby a je preto hrubým porušením služobnej prísahy a disciplíny.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal rozsudok zmeniť, napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že krajský súd podľa jeho názoru dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

Poukázal na to, že prešetrovaná udalosť sa stala v čase jeho voľna, mimo výkonu štátnej služby a nedosahovala takú intenzitu, že by mohla narušiť vážnosť PZ alebo ohroziť dôveru v PZ. Nesúhlasil s tvrdením, že došlo k dopravnej nehode, ani s tým, že by bol daný dôvod na vykonania skúšky na alkohol v dychu alebo v krvi. Za nepravdivé označil tvrdenie, že jeho vozidlo bolo v priekope a že došlo k zrážke s pevnou prekážkou. Namietal, že v správnom konaní nebol produkovaný jediný dôkaz svedčiaci tomu, že by riadil pod vplyvom alkoholu a samotná okolnosť, že sa odmietol podrobiť dychovej skúške,

resp. skúške na alkohol v krvi, nemohol viesť k záveru o riadení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Ďalej správne orgánu vytykal spôsob vyhodnocovania dôkazov v jeho neprospech a výpoveď S. L. označil za nepresvedčivú vzhľadom na nočnú dobu a sťaženú viditeľnosť a tiež vzhľadom na výpoveď S. U., ktorý nepotvrdil Jámborom tvrdenú skutočnosť o zaspatí pri jazde. Konštatovanie krajského súdu, že výpoveď S. M. považoval za nedôveryhodnú pre ich priateľský vzťah, považoval za nedostatočné. Opätovne namietal aj porušenie zásady *ne bis in idem*, keď za ten istý skutok bol potrestaný dvakrát a to v disciplinárnom konaní ako aj prepustením zo služobného pomeru.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Trval na tom, že v správnom konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca sa dopustil zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy za súčasného splnenia podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zdôraznil, že konanie o skončení služobného pomeru je osobitným konaním a nebola ním žalobcovi vyslovená vina zo spáchania disciplinárneho alebo iného previnenia, ale bolo v ňom rozhodnuté o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ. Argumentoval tým, že zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu, posudzuje sa prísnejšie a ak je konanie policajta v rozpore s právnymi predpismi, bude pre služobné pomery posudzované cez prizmu sľubu (v znení § 17 ods. 1 zákona), ktorý policajt zložil. Ďalej uviedol, že služobnú prísahu bolo potrebné vnímať aj s ohľadom na rozkaz ministra vnútra č. 2/2002 v znení rozkazu č. 63 zo dňa 14.5.2003, z ktorého vyplýva, čo sa rozumie pod zvýšenou disciplínou vo vzťahu k požívaniu alkoholu a aký je následok jej porušenia. V zmysle čl. I písm. a/ bod 11 rozkazu ministra vnútra č. 6/1997 bolo všetkým policajtom uložené nemariť objektívne prešetrenie dopravnej nehody, ktorej boli účastníkmi, najmä odchodom z miesta nehody pred príchodom policajtov, alebo bezdôvodným odmietnutím povinnosti podrobiť sa vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo omamnej a psychotropnej látky. Žalovaný poukázal na § 49 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len zákon č. 315/1996 Z. z.) obsahujúci definíciu dopravnej nehody a zdôraznil, že zo zadovážených dôkazov bolo preukázané, že k dopravnej nehode došlo a bolo pri nej poškodené žalobcovo motorové vozidlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP)

a podľa § 250 ja ods. 3, druhá veta OSP v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu prvostupňového súdu ako aj z administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalobca bol personálnym rozkazom ministra vnútra č. 148 zo dňa 16.5.2006 prepustený zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z., z dôvodu, že svojim konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil služobnú prísahu a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy spočívalo podľa žalovaného v tom, že žalobca dňa 29.3.2006 zaviniel dopravnú nehodu, po čom sa odmietol podrobiť dychovej skúške na zistenie možného ovplyvnenia alkoholickými nápojmi v čase dopravnej nehody, ako aj lekárskeho vyšetreniu na zistenie množstva alkoholu v krvi a teda neplnil úlohy uložené mu zákonmi, rozkazmi a pokynmi nadriadených. Nedodržel ani služobnú disciplínu a nezdržal sa tak konania, ktoré mohlo porušiť vážnosť PZ alebo ohroziť dôveru v PZ, čím zvlášť hrubým spôsobom porušil základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a/, g/ h/ zákona č. 73/1998 Z. z. ako aj čl. I písm. a/ bod 11 rozkazu ministra vnútra č. 6/1997 o úlohách na zvýšenie morálneho stavu a disciplíny príslušníkov PZ. O nedisciplinovanosti žalobcu svedčí podľa žalovaného aj to, že konal v rozpore s § 3 ods. 2 písm. c/, § 4 ods. 2 písm. b/ a § 7 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. Žalovaný ďalej dôvodil, že ponechanie žalovaného služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, zodpovednom dodržiavaní služobnej disciplíny príslušníkmi PZ, na ich čestnosti, na ochrane práv občanov a na upevňovaní ich dôvery v PZ.

Na rozklad žalobcu žalovaný prvostupňové rozhodnutie potvrdil, pretože mal za to, že skutočný stav veci bol dostatočne zistený, správne právne posúdený a rozhodnutie ako aj samotné prepustenie zo služobného pomeru je v súlade so zákonom.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. občan pri vzniku služobného pomeru policajta skladá služobnú prísahu, ktorá znie: "Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!".

Podľa § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. policajt je povinný

- a) plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- g) v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,
- h) dodržiavať služobnú disciplínu.

Podľa § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z. z. účastník cestnej premávky je poslúchnuť pokyn, výzvu, príkaz alebo požiadavku policajta súvisiace s výkonom jeho oprávnení v cestnej premávke, strpieť výkon jeho oprávnení, ako aj pokyny iných osôb, ktoré na to oprávňuje tento zákon.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 315/1996 Z. z. vodič je povinný mať pri sebe doklady na vedenie a premávku vozidla predpísané týmto zákonom alebo osobitnými predpismi.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. na ceste sa jazdí vpravo, a ak tomu nebránia osobitné okolnosti, pri pravom okraji vozovky.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. **policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.**

Podľa § 233 zákona č. 73/1998 Z. z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady (ods. 1).

Oprávnený orgán pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania (ods. 2).

Podľa § 238 zákona č. 73/1998 Z. z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (ods. 1).

Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka (ods. 2).

Účastník konania je oprávnený navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy (ods. 3).

Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (ods. 4).

V predmetnej veci žalobca predovšetkým namietal, že mu nevznikla povinnosť podrobiť sa skúške na prítomnosť alkoholu v krvi alebo v dychu, pretože nedošlo k dopravnej nehode. Odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že správny orgán mal z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že žalobca dňa 29.3.2006 v čase mimo výkonu služby osobne riadil svoje motorové vozidlo na ceste v obci Horné Semerovce, kde v čase okolo 22.30 hod. prešiel z pravého jazdného pruhu do protismeru a tam došlo k narazeniu do kríkového porastu, následkom čoho sa o konáre poškodil ľavý predný nárazník vozidla. Priebeh udalosti bol popísaný a potvrdený S. L. a G.. L. videl, ako motorové vozidlo žalobcu vo veľkej rýchlosti a bez brzdenia prešlo do protismeru, kde zastalo v blate, tiež to, že žalobca motorové vozidlo viedol sám a nikto s ním v tom čase vo vozidle nebol, ako aj skutočnosť, že keď podišiel k vozidlu, žalobca sedel na mieste vodiča a spal. G. vypovedal, že počas jazdy pri objekte PD v obci Horné Semerovce videl v ľavej priekope vozidlo, ľavou stranou pri kríkoch a prednými kolesami zapadnuté v blate. Podišiel k vozidlu a po zistení, že jeho vodič – žalobca nebol zranený, odišiel do erotického salóna v obci a požiadal svojho podriadeného, aby telefonicky privolal políciu, čo tento aj urobil.

Žalovaný nepovažoval výpovede žalobcovho priateľa M. a žalobcovej manželky za vierohodné a s tým sa stotožnil aj odvolací súd najmä s ohľadom na obsah vysvetlenia žalobcu podaného po nehode, v zmysle ktorého bol vo vozidle sám, ako aj na obsah protokolu o nehode, podľa ktorého škrabance a ryhy od kríkov, do ktorých žalobca narazil, zodpovedali priebehu dopravnej nehody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom krajského súdu i žalovaného, že svojim konaním sa žalobca dopustil porušenia služobnej prísahy

a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom, keď zavinił dopravnú nehodu, po čom sa odmietol podrobiť dychovej alebo krvnej skúške na zistenie možného požitia alkoholických nápojov a porušil aj ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b/ a § 7 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z., teda neplnil čo mu bolo uložené právnymi predpismi; týmto konaním zvlášť hrubým spôsobom porušil svoje základné povinnosti splniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, zdržať sa v štátnej službe i mimo štátnej služby konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor a dodržiavať služobnú disciplínu. Pri súčasnom konštatovaní, že ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu záujmov štátnej služby, boli naplnené znaky boli naplnené znaky prepúšťacieho dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1, písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu týkajúcu sa porušenia zásady ne bis in idem, pretože disciplinárne opatrenie uložené žalobcovi v súvislosti so spáchanou dopravnou nehodou bolo výsledkom disciplinárneho konania, ktoré realizujú na to príslušné orgány a je nezávislé od konania personálneho, v ktorom sa rozhodlo o ukončení služobného pomeru žalobcu.

Žalovaný správny orgán si pred vydaním rozhodnutia zabezpečil dôkazy svedčiace o tom, že skutok sa stal tak, ako ho správne orgány ustálili. Všetky v konaní zabezpečené a vykonané dôkazy boli hodnotené v zmysle právnych predpisov a preukázali protiprávne konanie žalobcu. Žalovaný pri hodnotení skutkového a právneho stavu veci neprekročil medze správnej úvahy (§ 238 ods. 4 zákona, § 245 ods. 2 OSP).

Treba zdôrazniť, že zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu, posudzuje sa prísnejšie, čo zodpovedá ich spoločenskému postaveniu. Každý príslušník PZ má väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a svojim povolaním a profesiou má byť svojim správaním vzorom vo vzťahu k ostatným občanom, konanie policajtov sa pre služobné pomery posudzuje cez prizmu zloženej služobnej prísahy, z čoho vyplýva aj jeho postavenie v spoločnosti a preto by bolo v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k totožnému záveru ako krajský súd a keďže žalobca v odvolaní neuviedol žiadne ďalšie dôkazy alebo skutočnosti, s ktorými by sa žalovaný alebo súd nevysporiadal a ktoré by nasvedčovali inému záveru, ako bol ustálený, postupom podľa § 219 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP, keď žalobcovi nepriznal trovy z dôvodu, že v odvolacom konaní nebol úspešný.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. januára 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová